

Opmaken van een risico analyse

Een risico analyse moet je opmaken voor elke locatie en voor elke ruimte waar kinderen komen of kunnen komen en een risico voor veiligheid en gezondheid vormen (bv garage waar je met de kinderen doorloopt om buiten te gaan spelen).

Belangrijk is te kijken naar de risico's in de verschillende ruimtes en deze in kaart te brengen. Hou er ook rekening mee dat een ruimte kan veranderen van functie doorheen de dag bv. Leefruimte wordt ruistruimte en dat de risico's dan ook veranderen.

Een risico analyse zonder risico's bestaat niet! Er zijn risico's die je onmiddellijk of mits kleine aanpassingen kan wegnemen maar er zijn er ook die je niet kan wegnemen en waar jij als begeleider voortdurend waakzaam zal moeten zijn en het risico voor de kinderen zal proberen te beperken. Bv. Een trapje in de leefruimte is niet altijd eenvoudig weg te werken maar de risico's hiervan zien en hoe je kinderen hiermee leert omgaan is belangrijk om op te nemen in je analyse.

Betrek elke medewerker bij het opmaken en uitvoeren van deze analyse. Met meerdere personen zie je meer en het is ook belangrijk dat het ganse team op de hoogte is van de risico's, risico's correct kan inschatten en hier correct naar kan handelen in de dagdagelijkse praktijk.

Als organisator van de gezinsopvang heb je geen directe medewerkers. Probeer een paar extra ogen te vinden die eens meekijken in je ruimte. Dit kan bijvoorbeeld je partner zijn...met 2 zie je meer!

Een risico analyse is nooit af, je zal continu alert moeten zijn voor een gezonde en veilige omgeving. Situaties veranderen, materiaal verslijt, personeel wisselt,... Het gevaar bestaat dat je in de dagelijkse routine niet meer alert zal zijn voor bijkomende risico's. Vandaar dat het belangrijk is je analyse telkens binnen een cyclus van 2 jaar grondig te doorlopen.

Te nemen stappen binnen een cyclus van 2 jaar:

- Inventaris opmaken van de ruimtes én van de mogelijke risico's per ruimte
Tip: verken de ruimtes op kindhoogte!
- Plan van aanpak opmaken waar je acties en tijdsplan in beschrijft: Welk risico? Hoe beperken van risico's? Hoe omgaan met bepaalde risico's? Wanneer? Wie informeren?
- Bijsturen en evalueren: Hoe ga je de risico analyse evalueren? Wie wordt er bij betrokken? Wie doet de nodige aanpassingen?

Wat er van je verwacht wordt kan je ook terugvinden in het referentiekader cluster preventie, veiligheid, toezicht, gezondheid en hygiëne.

<http://www.kindengezin.be/kinderopvang/sector-babys-en-peuters/vergunningvoorwaarden/referentiekader/> Om je te ondersteunen heeft

Kind en Gezin een checklist opgesteld op basis van de meest voorkomende risico's bij jonge kinderen en op basis van meldingen aan Kind en Gezin, van ongevallen in de kinderopvang. Deze checklist vind je terug op

<http://www.kindengezin.be/kinderopvang/sector-babys-en-peuters/veiligheid-en-gezondheid/risicoanalyse/>

Hieronder vind je een aanvinklijst, gebaseerd op de checklist van Kind en Gezin, die je kan helpen bij het opmaken van je risico analyse om niets te vergeten.

Het gebruik en opvolgen van dit document is volledig vrijblijvend. Als je al een risico analyse hebt kan die je die gerust verder gebruiken en eventueel bijwerken als nodig.

Veel succes alvast!

1. Toezicht en handelingen

Is er auditief en visueel toezicht? Hoe? Wanneer?

Hoe zorg je voor permanente begeleiding?

Is er dagelijks voldoende begeleiding?

Wat bij ziekte van de begeleiding?

Wat bij een crisis? (zie ook crisisprocedure)

Is er een rookverbod?

Je mag nooit in overbezetting gaan. Maar hoe vermijd je dit?

Heb je een veilig en gevarieerd aanbod aangepast aan de leeftijd en ontwikkelingsniveau van elk kind?

Hoe garandeer je dat je snel kan handelen bij een risico?

Weet iedereen in de opvang hoe ze het materiaal veilig moeten gebruiken?

Kan iedereen correct risico's voor kinderen inschatten?

Zorg je voor een periodieke evaluatie van je draagkracht? (*Gezin Opvang*)

Is er permanente aandacht voor de draagkracht van elke kinderbegeleider?

2. Toegang

Is er een vrije toegangsweg/vluchtweg?

Waar plaatsen ouders buggy's?, fietskarren?, verzorgingstassen?...

Hoe vermijd je ongewenst vertrek van kinderen ?

Heb je een elektrische deurvergrendeling? Wat bij brand?

Hoe vermijd je ongewenst bezoek? grondige identiteitscontrole + alertheid personeel

Is de toegangscontrole gekend door elke medewerker en ouder?

3. Veilige binnenruimtes

Welke vloerbedekking heb je? Is dit veilig? Welke risico's bevatten ze? Bv.

Houtsplinters,...

Heb je veilige trappen? Is deze voldoende verlicht?, Kunnen kinderen vast geraken tussen de spijlen?,...

Heb je veilige balustrades? (balkon of dakterras) Hoe verzeker je de veiligheid?
Zijn je deuren veilig voor de kinderen? Kunnen kinderen deze zelf openen?

Heb je ramen waar kinderen uit kunnen vallen? Zijn de koordjes van de gordijnen buiten bereik van de kinderen?

Heb je extra aandacht voor het elektrisch materiaal? Kunnen kinderen deze zelf aanzetten? Kunnen ze toestellen van de kast trekken? Hoe zorg je dat ze veilig opgeborgen staan als je ze niet gebruikt?

Vloeistoffen en toestellen die warm kunnen worden, hoe zorg je ervoor dat kinderen zich hier niet aan kunnen verbranden?

Zijn de verwarmingselementen (radiatoren, haarden, kachels,...)voldoende afgeschermd?

Is het meubilair aangepast aan de leeftijd en ontwikkeling van de kinderen?

Voldoet het meubilair aan de Europese veiligheidsnormen?

Bied je enkel veilig speelgoed aan?

Hoe ga je om met : losse voorwerpen op een hoogte, kleine voorwerpen, giftige stoffen en producten, gevaarlijke voorwerpen, giftige kamerplanten,...?

4. Gezond binnenklimaat

Tip: Toolbox evaluatie binnenmilieu met o.a. CO² meter, kan je verkrijgen bij je klantenbeheerder.

Is dit conform de wettelijke voorwaarden: natuurlijk daglicht, CO²?

Hoe voorzie je voldoende ventilatie en verluchting?

Hoe ga je om met vocht en schimmels? Hoe vermijd je dit?

Wat doe je om ongedierte te vermijden?

Hoe vermijd je dat kinderen blootgesteld worden aan schadelijke straling? Bv.

Van gsm, babyfoons, draadloze telefoons?

Controleer je rookdetectors regelmatig?

Koolstofmonoxide? Worden de verwarmingselementen regelmatig onderhouden volgens de aanwijzingen van de fabrikant?(

Zorg je ervoor dat je geen airco gebruikt in de opvang?

Zorg je ervoor dat spaar- en TL lampen niet vervangen worden in het bijzijn van de kinderen? Sorteert je gevaarlijk afval correct?

(zie ook: www.zorg-en-gezondheid.be – kinderopvang)

5. Veilig buitenspelen

Is je buitenruimte conform de wettelijke voorwaarden

Is het veilig afgebakend (veiligheid- huis en tuin-kinderartikelen-hek)?

Is het in goede staat, onderhouden en veilige speeltoestellen? (zie www.economie.fgov.be –ondernemingen-veiligheid van goederen en diensten-veiligheid van speelterreinen en speeltoestellen)

Zijn er veilig geplaatste speeltoestellen?

Zijn er veilig afgeschermd waterbekkens?

Is er een onderhouden en proper zwembadje?

Is je zandbak in goede staat, onderhouden, proper en veilig?

Is er buiten veilige vloerbedekking?
Zijn er giftige planten?
Is het buiten ordelijke en hygiënisch?
Hoe bied je zonbescherming?
Hoe bescherm je kinderen voor insecten?
Hoe ga je om met dieren in de tuin/ huisdieren? Wat met hun uitwerpselen?
Hoe verzeker je toezicht buiten?

6. Veilig vervoer

Veilige verplaatsingen, hoe organiseer je dit?
Voldoet het materiaal om kinderen te vervoeren aan de veiligheidsnormen?
Gebruikt iedereen de vervoersmaterialen correct?

7. Veilig slapen

Hoe doe je aan wiegendoodpreventie?
Heb je veilig bedmateriaal?
Plaats je de bedden veilig?
Hoe denk je over het gebruik van geneesmiddelen vóór het slapengaan?
Gebruik je aangepaste slaapkledij voor de kinderen?

8. Verzorging

Heb je een veilig ingerichte en propere verzorgingshoek en tafel?
Kent iedereen de veilige handelingen bij het verzorgen? Welke zijn dit?

9. Hygiëne

Welke maatregelen neem je om verspreiding van infectieziekten te voorkomen?
Propere, goed onderhouden ruimtes, hoe garandeer je dit dagelijks?
Zijn de hygiëne-eisen gekend door alle medewerkers? Wat zijn deze?
Welke maatregelen neem je bij hoesten en niezen?
Welke maatregelen neem je bij open wonden of bloed?
Welke maatregelen neem je voor het onderhouden van het spelmateriaal en de lokalen?
Ontsmettingsprocedure : welk product?, hoe?, frequentie?
Hoe organiseer je de maaltijdbereiding? Van aankoop tot verwijderen van afval/
resten van voeding

10. Vaccinaties

Elke medewerker: Kinkhoest
 Hepatitis B
 Seizoensgriep

Kinderen: informeer en bevestig je ouders over de adviezen van Kind en Gezin?

11. Zieke kinderen en koorts

Wat zijn je afspraken ivm omgaan met zieke kinderen?

Welke afspraken heb je rond communicatie indien bij een ongeluk met een kind?

Welke maatregelen neem je bij besmettelijke ziekten?

Wat is de afspraak ivm toedienen van geneesmiddelen bij koorts? toestemming ouders?

12. Geneesmiddelen

Welke maatregelen neem je om geneesmiddelen veilig toe te dienen:

welke?, hoe?, wie?, Wanneer? Hoe informeer je ouders?

Hoe en waar bewaar je geneesmiddelen?

Synthese:

Is er een inventaris van de ruimtes?

Is er een inventaris van de risico's in deze ruimtes?

Komen deze 12 punten aan bod in je document?

Heb je nagedacht over de mogelijke risico's?

 Toezicht en handelingen

 Toegang

 Veilige binnenruimtes

 Gezond binnenklimaat

 Veilig buiten spelen

 Veilig vervoer

 Veilig slapen

 Verzorging

 Hygiëne

 Vaccinaties

 Zieke kinderen en koorts

 Geneesmiddelen

Is er een plan van aanpak met tijdspad waarin je aangeeft wanneer je welke actie plant? En wie er verantwoordelijk voor is?

Beschrijf je hoe je de risico analyse evalueert en/of bijstuurt? Wie doet dit?

Waarop baseer je je om te evalueren en bij te sturen?